

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 1/9

**FACULTATEA DE MEDICINĂ
PROGRAMUL DE STUDII 0915.1
FIZIOKINETOTERAPIE ȘI REABILITARE**

CATEDRA DE MEDICINĂ DE FAMILIE

APROBAT

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și
Evaluării Curriculare în Medicină
Proces verbal nr. 1 din 28.08.23

Președinte dr. hab.șt. med., prof. univ.

Suman Serghei

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de Medicină 1
Proces verbal Nr. 1 din 26.09.23

Decanul Facultății dr.hab.șt. med., conf. univ.

Plăcintă Gheorghe

APROBAT

la ședința Catedrei de medicină de familie
Proces verbal Nr. 8 din 31 martie 2022

Șef catedră dr.hab.șt. med., profesor universitar

Curocichin Ghenadie

CURRICULUM

DISCIPLINA: Interviu motivațional în consilierea pacientului

Studii de licență

Tipul cursului: **Disciplină facultativă (la libera alegere)**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Șalaru Virginia, dr. șt. med., conf. univ.

Muntean Maria, asist. univ.

Gîțu Lora, asist. univ.

Chișinău, 2022

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/9

I. PRELIMINARII

Motivația pentru schimbare este privită ca un factor crucial în orice formă de terapie. Interviu motivațional este o strategie centrată pe persoană care permite persoanei să recunoască problemele pe care le are și să-l determine să intre într-o formă de tratament, să continue tratamentul și să fie compliant cu el. Terapia de creștere motivațională este bazată pe principiile psihologiei motivației și a fost construită pentru a determina schimbarea motivațională rapidă a persoanei în favoarea abandonării unui comportament negativ specific. Interviu motivațional angajează persoanele, determină schimbarea discuțiilor și evocă motivația pacientului pentru a face schimbări pozitive. Spre deosebire de intervențiile și tratamentul clinic, interviul motivațional este tehnica în care intervievatorul (clinicianul) îl ajută pe interviuat (pacient) în schimbarea unui comportament, exprimându-și acceptarea față de interviuat fără judecată. Prin aceasta, interviul motivațional încorporează ideea că fiecare pacient poate fi în diferite etape ale nivelurilor de pregătire și poate fi necesar să acționeze în conformitate cu nivelurile pacientului și cu nevoile actuale. Schimbarea poate avea loc rapid sau poate dura mult timp, în funcție de persoană. Cunoașterea singură nu este de obicei suficientă pentru a motiva schimbarea în cadrul unui client, iar provocările legate de menținerea schimbării ar trebui considerate ca o regulă, nu ca o excepție.

Tehnica interviului motivațional, este menită să rezolve ambivalența pacientului pentru schimbare. Interviu motivațional este de fapt o conversație purtată cu pacientul care produce o creștere a motivației pacientului și care îl ajută să descopere primii pași spre schimbare. Această tehnică produce efecte deoarece promovează:

- A. Colaborarea cu pacientul.
- B. Activarea potențialului pe care îl are pacientul (motivația și resursele pentru schimbare).
- C. Recunoașterea autonomiei pacientului (capacitatea lui de a lua decizii).

Prin tehnica interviului motivațional putem însoți pacientul pentru a schimba perspectiva asupra modului său de viață. Cu cât afecțiunea/complicațiile sunt mai severe, cu atât motivația pacientului crește în urma participării la interviul motivațional.

Dacă pacientul nu este pregătit să facă schimbarea, profesionistul poate doar să-l informeze asupra beneficiilor pe care le-ar obține dacă s-ar decide să o facă. Pentru a-i transmite acest mesaj este necesar ca mai întâi să stabilească un raport corespunzător cu pacientul.

Pentru a avea mai mult succes la interviu motivațional, lucrătorii medicali trebuie să aibă un sentiment forte de „scop, strategii clare și abilități pentru astfel de scopuri. Acest lucru asigură faptul că lucrătorii medicali știu ce obiective încearcă să realizeze înainte de a intra în interviu motivațional. În plus, trebuie să aibă abilități de interacțiune bine stabilite și stabilite, inclusiv adresarea de întrebări deschise, ascultarea

reflexivă, afirmarea și reiterarea declarațiilor către pacient. Astfel de abilități sunt folosite într-o dinamică în care clinicianul ascultă activ pacientul, apoi își reambalează declarațiile, în timp ce evidențiază ceea ce au făcut bine. În acest fel, le poate îmbunătăți încrederea în sine pentru schimbare.

Astfel interviul motivațional în consilierea pacientului în fiziokinetoterapie, se află la baza formării competențelor specifice de motivare ale viitorilor specialiști în domeniul fiziokinetoterapiei și reabilitării și va oferi abilități suplimentare pentru îmbunătățirea rezultatelor programului de recuperare și aderență la tratament.

II. Misiunea curriculumului în formarea profesională

Obiectivul principal al cursului este formarea abilităților necesare în aplicarea interviului motivațional în consilierea pacientului în fiziokinetoterapie și reabilitare.

Limba de predare a disciplinei: Română

Beneficiari: studenții anului I, Facultatea de Medicină, Specialitatea Fiziokinetoterapie și reabilitare.

III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.04.LA.03
Denumirea disciplinei	INTERVIUL MOTIVAȚIONAL ÎN CONSILIEREA PACIENTULUI

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 3/9	

Responsabil de disciplină	d.h.ș.m., prof. univ. Ghenadie Curocichin		
Anul	II	Semestrul/Semestrelle	IV
Numărul de ore total, inclusiv:			90
Curs	10	Lucrări practice/ de laborator	20
Seminare	-	Lucrul individual	60
Stagiu clinic (total ore)			
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	3

IV. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

➤ *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*

- Să enumere principii interviului motivațional
- Să prezinte etapele interviu motivațional
- Să prezinte modelul trans-teoretic al schimbării.
- Să identifice atitudinea pacientului la fiecare etapă de schimbare
- Să recunoască strategiile profesionale pentru fiecare etapă de schimbare
- Să recunoască nivelurile motivaționale ale pacientului
- Să identifice elementele, interviului motivațional
- Să identifice instrumentele interviului motivațional
- Să cunoască nevoile persoanelor pentru schimbare de comportament
- Să identifice trei stiluri de comunicare
- Să recunoască semnele care indică nevoia de schimbare a comportamentului
- Să recunoască interacțiunea dintre stilurile și abilitățile de comunicare

la nivel de aplicare:

- Să integreze teoria interviului motivațional
- Să aplice principiile de îmbunătățirea schimbul de informații
- Să evite comportamentele ce afectează motivația
- Să utilizeze întrebările deschise pentru a identifica nivelul motivației a persoanei
- Să aplice trei tipuri de abilități de comunicare
- Să aplice modelul de informare E.V.E. (Explică-Verifică-Explică)
- Să facă schimb de informații după modelul: I.O.I. (Întrebă-Oferă-Întrebă)
- Să aplice în practica medicală modelul trans-teoretic al schimbării

la nivel de integrare:

- Să exprime empatie cu pacienții
- Să sprijine auto-eficiența pacientului
- Să fie capabil să abordeze ajustarea continuă a comunicării cu pacienții
- Să organizeze și desfășoare un interviu motivațional
- Să evalueze rezultatele tehnicilor aplicate

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 4/9	

V. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

- Cunoașterea limbii de predare;
- Competențe TI (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- Abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- Calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie.

VI. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice/ Seminare	Lucru individual
1.	Interviul motivațional.	2	4	10
2.	Elementele importante pentru interviul motivațional.	2	4	10
3.	Modelul trans-teoretic de schimbarea a comportamentului.	2	4	20
4.	Instrumentele interviului motivațional.	2	4	10
5.	Strategia interviului motivațional.	2	4	10
Total		10	20	60
		90		

VII. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- Tehnica de informare E.V.E. (Explică-Verifică-Explică)
- Modelul: I.O.I.(Întrebă-Oferă-Întrebă)
- Utilizarea întrebărilor deschise pentru a identifica nivelul motivației a persoanei
- Ascultarea reflexivă.

VIII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 5/9

Obiective	Unități de conținut
1. Interviuul motivațional.	
<ul style="list-style-type: none">- Să descrie tehnica interviului motivațional.- Sa identifice principiile de bază a interviului motivațional.- Sa cunoască beneficiarii interviului motivațional.	Principiile care stau la baza interviului motivațional. Beneficiarii interviului motivațional.
2. Modelul trans-teoretic de schimbarea a comportamentului.	
<ul style="list-style-type: none">- Să descrie modelul trans-teoretic de schimbarea a comportamentului.- Să cunoască etapele schimbării.- Să descrie strategiile profesionale pentru fiecare etapă de schimbare.	Etapele schimbării. Precontemplarea. Contemplarea. Pregătirea. Acțiunea. Menținerea. Finalizarea și prevenirea recăderii. Strategiile profesionale pentru fiecare etapă de schimbare.
3. Elementele importante pentru interviul motivațional. Nevoia de schimbare a comportamentului.	
<ul style="list-style-type: none">- Să identifice semnele care indică nevoia de schimbare a comportamentului- Să identifice nivelul motivațional exprimat de pacient	Semne care indică nevoia schimbării comportamentului. Ambivalența. Conflict între talerele balanței. Dorința. Capacitatea. Nivelul motivațional exprimat de pacient. Motivele. Nevoia. Angajamentul. Luarea de măsuri.
4. Instrumentele Interviului Motivațional.	
<ul style="list-style-type: none">- Să identifice cele 3 stiluri de comunicare- Să aplice cele 3 Abilități de Comunicare	Cele 3 Stiluri de Comunicare: Însotire, Direcționare, Ghidare. Chestionar pentru identificarea celor 3 stiluri de comunicare. Cele 3 Abilități de Comunicare: Abilitatea de a întreba; Abilitatea de a asculta; Abilitatea de a informa.
5. Strategia interviului motivațional.	
<ul style="list-style-type: none">- Sa aplice interviul motivațional- Sa exprime empatie- Să dezvolte discrepanța- Să asculte reflexiv- Să sprijine auto-eficiența pacientului- Să fie capabil să abordeze ajustarea continuă a comunicării cu pacienții- Să dezvolte increderea subiectului în propria eficiența	Îmbinarea stilurilor de comunicare și abilităților de comunicare în utilizarea interviului motivațional. Trecerea în revistă a principalelor etape ale interviului motivațional aplicat în două situații

IX. COMPETENȚE PROFESIONALE (CP) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDII

✓ *Competențe profesionale generale*

CP2. Promovarea sănătății, efectuarea activităților de profilaxie și educație pentru sănătate.

Efectuarea educației pentru sănătate la nivel individual și comunitar, prin aplicarea metodelor de instruire în dependență de specificul audienței. Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/9

măsurilor de prevenție și auto-îngrijire, consolidarea comportamentelor și respectarea planului terapeutic. Protejarea sănătății și stării de bine a indivizilor și grupurilor de care se îngrijește.

CP3. Realizarea procedeeelor clinice. Efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității de asistență medicală generală pe baza cunoștințelor din științele fundamentale. Promovarea și dezvoltarea îngrijirilor nursing pe termen lung, în cazuri de co-morbiditate și în situații de dependență cu scopul de a menține autonomia personală a indivizilor și relația acestora cu mediul înconjurător în fiecare moment al procesului de sănătate /boală.

CP6. Luarea deciziilor. Integrarea abilităților de gândire critică și sistematizată în scopul rezolvării problemelor, identificarea celei mai bune soluții pentru pacient, familie și comunitate, pentru atingerea obiectivelor și îmbunătățirea rezultatelor. Analiza calității asistenței acordate pentru îmbunătățirea practicii profesionale de asistent medical generalist.

✓ **Competențe transversale:**

CT 1. Autonomie și responsabilitate în activitate. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale în promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor în condiții de autonomie; aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

CT 2. Comunicarea eficientă și abilități digitale. Abilitatea de a înțelege textele scrise / vorbite, de a exprima concepte, gânduri, sentimente, fapte și opinii atât în formă orală cât și în formă scrisă (ascultare, vorbire, citire și scriere) și de a interacționa lingvistic într-un mod adecvat și creativ într-o gamă completă de contexte sociale și culturale. Abilitatea de a interacționa printr-o varietate de dispozitive / aplicații digitale, de a înțelege comunicarea digitală, modul în care este cel mai bine vizualizată, analizată și utilizată pentru nevoile proprii. Abilitatea de a introduce date în calculator, de a prelucra informațiile, de a tipări documentele specifice. Capacitatea de a utiliza adecvat situației conținutul informațiilor găsite.

CT 3. Abilități de interacțiune și responsabilitate socială. Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă; distribuirea sarcinilor între membri pe niveluri subordonate; promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități. Abilitatea de a susține și promova un mediu care oferă oportunități pentru toți, indiferent de rasă, sex, cultură și vârstă.

CT 4. Respectarea normelor de etică și deontologie. Asigură respectarea normelor etico-deontologice și se conduce de prevederile codului eticii medicale; Promovează relațiile colegiale cu colegii de serviciu. Asigură activității libere și independente conform jurământului profesiei de medic.

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- Să identifice etapele de schimbare de comportament
- Să aplice interviul motivațional
- Tehnica de informare E.V.E. (Explică-Verifică-Explică)
- Modelul: I.O.I.(Întrebă-Oferă-Întrebă)
- Utilizarea întrebărilor deschise pentru a identifica nivelul motivației a persoanei
- Să demonstreze comunicare eficientă între membrii echipei de îngrijire
- Să comunice constructiv cu pacienții

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 7/9

X. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	<i>Lucrul cu sursele informaționale</i>	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii.	Pe parcursul modului
2.	<i>Lucrul cu materiale on-line</i>	Studierea materialelor on-line de pe site-ul asociației de nursing din Republica Moldova	Efectuarea de comunicări orale, volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale.	Pe parcursul modului
3.	<i>Pregătirea și susținerea prezentărilor în bază de studiu de caz</i>	Selectarea cazului clinic, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor prezentării PowerPoint.	Demonstrarea prezentării studiului de caz	Pe parcursul modului
4.	<i>Referate</i>	Selectarea temei de cercetare a referatului, elaborarea planului, stabilirea termenilor realizării și surselor bibliografice.	Prezentarea referatului	Pe parcursul modului
5.	<i>Proiecte în grup realizarea posterelor</i>	Selectarea tematicii posterului, materialul informativ selectat, calitatea grafică a produsului și design-ului acestuia.	Prezentarea posterului	Pe parcursul modului
6.	<i>Portofolii de manopere practice</i>	Selectarea listei manoperelor necesare de a fi însușite, stabilirea planului și locului realizării acestora, stabilirea termenilor realizării. Recenzii de la colegi.	Prezentarea portofoliului	Pe parcursul modului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 8/9

XI. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei). Pentru asigurarea continuității în predare, se recomandă ca fiecare nevoie să fie prezentată după următorul plan: definiția nevoii, independența în satisfacerea nevoii, factorii care influențează satisfacerea nevoii, manifestările de independență, dependența în satisfacerea nevoii (probleme de dependență, manifestări de dependență, surse de dificultate), elemente de supraveghere și intervenții specifice problemelor de dependență. Cadrele didactice au libertatea de a decide asupra numărului de ore alocate fiecărei teme în funcție de: dificultatea temei, volumul și nivelul de cunoștințe, deprinderile și abilitățile anterioare ale studentului, dotarea cu material didactic, ritmul de formare a deprinderilor pentru membrii grupului de studenți instruiți.

Strategia didactică reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale, care vizează realizarea obiectivelor. Conform pedagogiei competențelor, în cadrul predării disciplinei INTERVIUL MOTIVAȚIONAL ÎN CONSILIEREA PACIENTULUI se pune accent pe:

- Crearea situațiilor de motivare a studentului pentru activitatea de cunoaștere;
- Oferire oportunităților fiecărui student de a-și valorifica potențialul intelectual, aptitudinile personale și experiența individuală;
- Stimularea spiritului critic constructiv, a capacității de argumentare și de identificare a alternativelor;
- Favorizarea accesului la cunoaștere prin propria forță, stimulând atitudinea reflexivă asupra propriilor demersuri de învățare;
- Cultivarea independenței cognitive, a autonomiei în învățare;
- Formarea la studenți a unor atitudini și comportamente conform valorilor profesionale, general-umane și naționale.

Prelegere

- Introductiv
- Curent
- Sinteză
- Dezbateri
- Interactivă
- Demonstrații

Lecție practică

- Studiu de caz
- Jocuri pe roluri
- Lucru în grupuri mici
- Lucru individual
- Completarea documentației medicale
- Discuție plenară
- De sinteză
- Rezolvarea problemei în grup
- Demonstrație
- Brainstorming
- Teme pentru grup
- Prezentare de materiale audio-vizuale

Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)

„Brainstorming”; „Studiul de caz”; „Multi-voting”; „Masa rotunda/discuții interactive”; „Interviul de grup”; Rezolvarea problemei în grup.

Metode de evaluare(inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă:

- controale tematice
- testare (pre-test, post-test)
- studiu de caz

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 9/9

- observații ale prestațiilor
- demonstrație practică
- liste de control
- feed- back
- evaluări scrise generale și specifice

Finală:

- Examen oral

Curriculum-ul include o evaluare continuă și obiectivă a competențelor formate, asigurându-le absolvenților șanse sporite de angajare în câmpul muncii și oportunități de realizare profesională

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	B
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	A

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (vezi tabelul), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XII. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

A. OBLIGATORIE:

1. Nanu, Lavinia Mihaela, Zarbailov, Natalia, Gilcă, Boris, Nanu, Marian. Alexa, Zinaida, Negrean, Mariana. Ghid pentru o comunicare eficientă cu pacientul privind schimbarea comportamentului, tratarea și managementul suferințelor cronice. Chișinău 2019, 96 p.
2. Rosengren, David B. Dezvoltarea abilităților de aplicare a interviului motivațional. București, Editura trei 2021. 630p. ISBN978-606-40-09838
3. Zamfirescu, Vasile Dem. Interviu și indicatori în psihoanaliză și psihoterapie. București, 2019, 153p. ISBN978-606-40-1151-0

B. SUPPLEMENTARĂ

4. Brown, J.M., Miller, W.R. (1993) : Impact of motivational interview on participation and outcome in residential alcoholism treatment, Psychology of Addictive Behavior, 7: 211-218
5. Miller, W.R., Zweben, A., DiClemente, C.C., Rychtarik, R.G. (1992): Motivational Enhancement Therapy Manual. A Clinical Research Guide for Therapists Treating Individuals with Alcohol Abuse and Dependence, National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism, Rockville, MD